

INITIATIV 6.2: Sikring af forurenede deponi efter stålvalseværket i Frederiksværk

Fremsat af: Socialistisk Folkeparti – SF

Formål og indhold:

Der ønskes igangsættelse af sikring af affaldsdeponiet ved stålvalseværket i Frederiksværk, hvor der er konstateret revner i membranen og forhøjede værdier af giftstoffer i Roskilde Fjord.

Forslaget er skalerbart, da der er flere løsningsmuligheder. Endvidere er der mulighed for at efterspørge finansiering fra staten og A.P. Møller-Mærsk A/S, som er tidligere ejere af affaldsdeponiet, og staten i øvrigt ift. finansiering af opgaven med at sikre overfladevand fra forurening.

Regionens undersøgelser af den membran, der indkapsler det tidligere stålvalseværk i Frederiksværks efterladte affaldsdeponi, viser sprækker og nedbrydning. Der er samtidig konstateret forhøjede værdier af de farlige stoffer, som membranen skulle sikre mod udsivning til Roskilde Fjord, i vandet ud for deponiet. Det er en regional opgave, at sikre overfladevand mod forurening. Denne lokation er nu undersøgt, og der er angivet 3 mulige løsninger til at sikre fjorden. Den billigste og bedst dækkende synes at være en spunsvæg mod fjorden og opfyld af bassin bagved. Denne løsning er teknisk tilgængelig og kan igangsættes hurtigt, således at nedbrydningen af membranen stoppes, inden sprækkerne øges med øget udsivning til fjorden til følge.

Administrationens bemærkninger:

Der pågår på nuværende tidspunkt et arbejde med at få udarbejdet en samlet rapport over udførte undersøgelser af Stålvalseværkets grund samt anbefalinger til afværgeløsninger på grunden. Den samlede rapport forventes at foreligge i starten af juli måned.

Ud fra administrationen kendskab til rapporten beskrives løsningen med spunsvæg (jernplader banket ned i havbunden) på tværs af havnebassinet, og denne har en anslået udgift på 25 mio. kr. – den omfatter desuden ikke opfyldning med jord bag spunsen. En kombination af spuns og jordopfyldning ville kunne reducere udvaskningen af forurening til fjorden, men landvinding falder ikke inden for regionens myndighedsområde, og regionen må derfor ikke træffe beslutning om en løsning, hvor der indgår opfyldning af jord i havnebassinet.

Hvis Halsnæs Kommune ønsker at arbejde på en opfyldning af havnebassinet, stiller administrationen sig til rådighed for sparring vedr. miljørisikoen fra Stålvalseværksgrunden. Administrationen har allerede holdt et orienteringsmøde med A.P. Møller-Mærsk A/S forud for undersøgelsen, og det er aftalt, at dialogen genoptages, når rapporten foreligger.

På baggrund af ovenstående foreslår administrationen, at der – med afsæt i rapportens endelige konklusioner – indledes en dialog med Halsnæs Kommune om mulige løsninger, der tilgodeser Region Hovedstadens opgaver i henhold til jordforureningsloven og kommunens eventuelle ønsker om landvinding. I den forbindelse kan der indledes dialog med staten og A.P. Møller-Mærsk A/S om mulig medfinansiering af løsningen.

Hvis denne dialog ønskes prioriteret, kan det fremgå af budgetaftalen som et tekstforslag, at Region Hovedstaden vil indgå dialog med Halsnæs Kommune, om, at regionen vil stille sig til rådighed for sparring vedr. miljørisikoen fra Stålvalseværksgrunden, hvis kommunen ønsker at arbejde for en løsning for etablering af opfyldning af havnebassinet ved Stålvalseværket.

Med administrationens kendskab til rapportens indhold vurderes den mest omkostningseffektive løsning dog at være genetablering af den nedbrudte kystvold, kombineret med overvågning af forureningsstoffer i havnebassinets vand. De foreløbige resultater af undersøgelserne viser en

begrænset overskridelse af grænseværdierne for PFAS og fenoler enkelte steder i havnebassinet. På den baggrund anbefaler administrationen indtil videre at overvåge vandkvaliteten i havnebassinet. Prisen for udbedring af volden og overvågning er ca. 5-6 mio. kr., hvor der afsættes 2,5 mio. kr. i 2026 og 2027 til selve udbedringen af volden, og 0,3 mio. kr. årligt fra 2026 til medarbejderressourcer og overvågning af vandkvaliteten i fjorden.

Administrationen forventer, at finansieringen af voldens udbedring med en samlet udgift på 5-6 mio. kr. vil kunne ske via den kommende bevilling fra staten, som er afsat til overfladevandsopgaven (Region Hovedstadens andel af den samlede bevilling forventes at blive ca. 17 mio. kr.).

Økonomien nedenfor omfatter løsningen med udbedring af volden og efterfølgende overvågning af vandkvaliteten i fjorden. Økonomiestimatet er baseret på et meget usikkert grundlag, som bør kvalificeres yderligere.

Konsekvenser:

Økonomi (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Etableringsudgifter	2,5	2,5		
Løn	0,1	0,1	0,1	0,1
Øvrig drift	0,2	0,2	0,2	0,2
Udgifter i alt	2,8	2,8	0,3	0,3

Personale (antal)	2026	2027	2028	2029
Årsværk	¼	¼	¼	¼

Evt. uddybende beskrivelse:

Genetableringen af kystvolden kan alternativt finansieres af de statslige midler, der forventes afsat til overfladevandsopgaven, der bevilges på den anden side af sommerferien.

Finansiering:

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	x
Det sociale område	

Første tekstudkast til budgetaftalen:

Regionens undersøgelser af den membran, der indkapsler det tidligere stålvalseværket i Frederiksværks efterladte affaldsdeponi, viser sprækker og nedbrydning. For at sikre at nedbrydningen af membranen ikke fortsætter og skaber yderligere forurening i Roskilde Fjord, afsætter Region Hovedstaden 2,5 mio. kr. årligt i 2026 og 2027 til genetablering af den nedbrudte kystvold, og 0,3 mio. kr. årligt fra 2026 til overvågning af vandkvaliteten.